

Muallim maaşlarını vaktinde veremiyen vilâyetlere yüzde onlardan seksen bin liraya kadar ikrazat yapılması hakkında 1/760 numaralı kanun lâiyhası ve Dahiliye, Maarif ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı: 6/4030

20 - XI - 1930

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Muallim maaşlarını vaktinde veremiyen vilâyetlere yüzde ondan seksen bin liraya kadar ikrazat yapılması hakkında Maarif Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 17 - XI - 1930 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

Bu sene idarei hususiye bütçeleri; her ne kadar üç senelik tahsilât vasatilerine göre tanzim edilmişse de; tahsilât noksanlığı yüzünden muallim maaşları tedahülde kalmakta ve varidatı hakikî erkama istinat eylemesine rağmen hususî bütçelerinde tamamen tatbiki mümkün olamamaktadır. Bir kısım vilâyetler bu sebeple çok şedit bir buhran geçirmekte ve vaziyeti maliyelerini ıslah için hiç bir çare bulamamaktadırlar. Muallimlerimiz de hali hazırda şedit bir müzayeka içersindedir. Bu cümleden olarak elyevm muallimlerimizin Rize Vilâyetinde 5, Gazi Antapta 1, Niğdede 2, Konyada 2, Urfada 3, Şebın Karahisarında 4, Erzincanda 1, Artvinde 2, Malatyada 2, Trabzonda 2, maaşları ki; 226,900 liralık matlubatı mütedahildedir. Bu halin temadisi; muallimlerimizden beklenen muntazam bir mesai ve faaliyete hâle iras eylemekte ve bilhassa serhat vilâyetlerimizin bazılarında genç ve kıymetli anasır tesbitine mani olmaktadır. Vekâlet bu gayri tabii hale bir an evvel nihayet vermek üzere çok sıkıntı ve buhran içersinde bulunan vilâyetlere - mukassatan iade edilmek üzere - % 10 lardan ikrazda bulunulmasını zarurî görmektedir. Kanun lâiyhası bu maksatla teklif olunmuştur.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Karar No 17

Esas No 1/760

14 - XII - 1930

Yüksek Reisliğe

Muallim maaşlarını vaktinde veremiyen vilâyetlere idarei hususiye bütçelerinde muallim mektepleri inşaatı için alınmakta olan yüzde onlardan seksen bin liraya kadar ikrazat yapılması hakkında Maarif Vekâletince hazırlanan ve encümenimize havale buyrulan kanun lâyihası ve esbabı mucibesi Maarif Vekili Esat Beyefendinin huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Vilâyet idarei hususiye bütçeleriyle idare edilmekte olan ilk tahsilin memleketimizin her köşesine kadar tamim ve teşmili Devletimizin en esaslı umdelerinden olduğundan bu hizmet ve vazifenin ifasını iškâl edebilecek her hangi bir sebebin izalesinde lâyük olduğu hassasiyetle hareket etmek icap eder. İşte bu cümleden olarak bazı vilâyetlerin vaziyeti maliyelerinin geçirdiği buhran hasebile muallim maaşlarını verememeleri yüzünden muallimlerin zıki maişete düşer olmaları bu hizmetin selâmet ve muvaffakiyetle ifasını bihakkın ihlâl edebileceğinden buna karşı seri ve esaslı çare bulunması zarurî görülmüş ve bu mülâhazaya binaen tanzim olunan kanun lâyihası esas itibarile encümenimizce kabul edilmiştir.

Vilâyet idarelerine mevdu olan ilk tahsilin hüsnü cereyan ve ifasını temin edecek esaslı ve sabit matrah bulunamaması yüzünden her sene bazı vilâyetlerde bütçelerin maarif kısmını karşılamak üzere yol mükellefiyetine muayyen miktar ilâve gibi muvakkat tedbirlere müracaat zarureti hasıl olması ve bu sene esbabı mucibe lâyihasında işaret edilen vilâyetlerde bu tedbirin de faidei amelîyesi görülememesi hasebile bu çok mühim hizmetin memlekete daha müfit olabilecek şekilde icrası için esaslı tedbirler ve çareler bulunması lüzumunu Hükümetin nazarı dikkatine arzeyelediği encümenimiz münasip görmüştür.

931 haziranında müddeti bitecek olan 819 numaralı kanun mucibince vilâyet idarei hususiye bütçelerinden alınan yüzde onlar karşılık gösterilmek üzere seksen bin liraya kadar muallim maaşlarını veremiyen vilâyetlere ikrazat yapılmasına ve bu ikraz edilecek paranın sureti iadesine dair olan kanun lâyihası aynen kabul edilmiş ve ancak bu sene nihayetinde müddeti hitam bulacak varîdat kanununa istinaden mevcut muzayakanın bertaraf edilmesi bu kanun ile bulunan çarenin de muvakkat zamana münhasır olduğunu göstermiştir. Olveçhile Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz edilmek üzere Makamı Riyaseti Celileye takdim olunur.

Dahiliye Encümeni Reisi	Rs. V.	Bu M. M.	Âza	Âza	Âza	Âza
Na. Çorum		Balıkesir	Manisa	Rize	Samsun	Kars
<i>İ. Kemal</i>		<i>Fahreddin</i>	<i>A. Mitat</i>	<i>Atıf</i>	<i>Avni</i>	<i>Baha Tali</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza		
Zonguldak	Amasya	Malatya	Niğde	Ordu		
<i>Rifat</i>	<i>Hakkı</i>	<i>Vasıf</i>	<i>M. Ata</i>	<i>İsmail</i>		

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif Encümeni

Karar No 2

Esas No. 1/760

23 - XII - 1930

Yüksek Reisliğe

Muallim maaşlarını zamanında ödeyememiş olan vilâyetlere yüzde onlardan seksen bin liraya kadar

ikrazda bulunulması hakkında teklif edilen kanun lâyihası ile esbabı mucibesi ve Dahiliye Encümeninin bu husustaki mazbatasını Maarif Vekili Esat Beyefendi ile Maarif Müsteşarı Emin Bey hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

819 numaralı kanun vilâyetler varidatından yüzde onların muallim mektepleri inşaatına tahsis edilmesi maksadına müsteniden ve dört sene için vücutte getirilmiş olduğuna göre bu varidatın başlıca maksatları için kullanılması esasen caiz görülemeyeceği gibi vilâyet bütçeleri açıklarını bu suretle kapatmaya uğraşmakta çok esassız ve muvakkat bir tedbir addedilmek lâzım gelir.

İlk terbiye ve tahsil meselesini salim bir şekilde idare edebilmek üzere bu hususta acilen esaslı tedbirler bulmak her sene ve her an kendini şiddetle hissettiren bir zarurettir. Binaenaleyh Hükümetin bu husustaki esaslı teklifleri süratle Meclisi Âliye tevdi etmesi elzemdir. Maamafih bu gün üç, beş aylık bir tedahülde kalmak yüzünden sefalete uğramış olan muallimlerimizin ihtiyaçlarını acilen tahvil edebilmek üzere lâyihanın kabulüne zaruret görülmüş ve Encümen kararı Heyeti Umumiyenin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe arz edilmiştir.

Maarif En. Rs. Na.	M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza
Sivas	Sivas	Afyon Karahisar	Kocaeli	Urfa	Sivas
İ. Alâettin	İ. Alâettin		K. O. Hakki	Refet	Rahmi
	Âza				
	Izmir				
	Osmanzade Hamdi				

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Mazbata No: 22
Esas No: 1/760

1/I/1931

Yüksek Reisliğe

Muallim maaşlarını vaktinde veremiyen bazı vilâyetlere 819 numaralı kanun mucibince vilâyet bütçelerinden Maarif Vekâleti emrine verilen yüzde onlardan 80 000 liraya kadar ikraz yapılması hakkında olup Dahiliye ve Maarif Encümenlerince tetkik edildikten sonra Encümenimize tevcih kılınan kanun lâyihası Maliye ve Maarif Vekilleri Beyler hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Hükümetçe lâyihaya merbut esbabı mucibede dermeyan olunan mütalea Encümenimizce de nazarı itibare alınmış ve geçen içtima senesinde kabul edilen 1650 numaralı kanun ile Giresun Vilâyetine yapılan muamelenin muallim maaşlarını veremiyen bir kısım vilâyetler hakkında da tatbiki Encümenimizce muvafık görülmüştür.

Bütçeleri maarif ihtiyacına kâfi gelmeyen vilâyetler hakkında esaslı tedbirler alınması zarur bulunduğuna bu münasebetle bir daha daha temas olunması faydalı sayılmıştır.

Lâyihanın birinci maddesi şekil ve ibare noktasından tadil ile kabul edilmiştir. İkinci maddede ikraz muamelesinde derpiş edilecek hususlar ile vadesi hulûlünde iade edilecek paranın faslına nispetle kaydedileceğine dair olup mevcut usuller bu cihetleri temin eyliyeceği cihetle bu maddenin tedvinine lüzum görülmemiş ve ikraz müddeti birinci madde hükmüne ilâve edilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arz olunur.

Reis	Reis V.	M. M.	Kâtip		
İstanbul	Burdur	Gazi Antep	Giresun	Aydın	Balıkesir
Fuat	Vahit	Remzi	Kâzım	Mühendis	A. Şuuri
				Mitat	
Bursa	Erzurum	Isparta	Konya		
Muhlis	Aziz	Mükerrem	K. Hüsnü		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Muallim maaşlarını vaktinde veremiyen vilâyetlere yüzde onlardan seksen bin liraya kadar ikrazat yapılması hakkındaki kanun lâyihası

MADDE 1 — Hususî idarelere ait varidat tahsilâtının gecikmesi gibi sebeplerle muallim maaşlarını tediye edemiyen vilâyetlere; Hükûmet 22 nisan 1926 tarihli ve 819 numaralı kanun mucibince hususî idarelerden alınan % 10 lardan 80 000 (seksen bin) liraya kadar ikraza mezundur.

MADDE 2 — Bu vilâyetlere birinci madde mucibince ikraz edilecek paranın iade şartını vilâyetlerle muhabere ederek Maarif Vekâleti tayin eder. Ancak ikraz edilen paranın iki sene zarfında iadesi lâzımdır.

Vilâyetlerin iade ettikleri para Maliye Vekâletince usulü dairesinde % 10 lar hesabına irat kaydolunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun icrasına Dahiliye, Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

17 - XI - 1930

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>	<i>İçtimada bulunmadı</i>	<i>Abdülhalik</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>İçtimada bulunmadı</i>	<i>Hasta</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Esat</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Mustafa Şeref</i>
S. İ. M. V.		
<i>Dr Refik</i>		

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Muallim maaşlarını vaktinde veremiyen vilâyetlere yüzde onlardan seksen bin liraya kadar ikrazat yapılması hakkında kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — Hükûmetin teklifi aynen

İKİNCİ MADDE — Hükûmetin teklifi aynen

ÜÇÜNCÜ MADDE — Hükûmetin teklifi aynen

DÖRDÜNCÜ MADDE — Hükûmetin teklifi aynen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Muallim maaşları için vilâyetlere ikraz mezuniyetine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Muallim maaşlarını vaktinde veremiyen vilâyetlere münhasıran bu maaşların tediyesine karşılık olmak ve iki senede ödenmek üzere 843 numaralı kanunla açılmış olan fasıldan 80 000 liraya kadar ikraza mezuniyet verilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.